

Statlig förvaltning

Sammanfattning

I betänkandet behandlas 24 motionsyrkanden om statlig förvaltningspolitik från de allmänna motionstiderna hösten 2008 och hösten 2009.

Finansutskottet konstaterar att omfattande initiativ tagits för att effektivisera statsförvaltningen, inte minst genom betydelsefulla insatser för att främja e-förvaltning. Utskottet framhåller även att åtgärder vidtagits för att minska den offentliga sektorns klimatpåverkan liksom för att utveckla och stärka jämställdheten. Vidare påtalas att regeringen väl uppmärksammat behovet av att stärka ungas samt funktionshindrades position på arbetsmarknaden. I betänkandet behandlar utskottet också motionsyrkanden om staten som arbetsgivare, om regeringens hantering av statlig egendom och om utformningen av belägenhetsadresser.

Utskottet avstyrker samtliga motionsförslag.

I betänkandet finns 3 reservationer (s, mp) och ett särskilt yttrande (s).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
En effektiv och tillgänglig statsförvaltning	6
Fri programvara och öppna standarder	11
Minskat transportbehov för minskad klimatpåverkan	15
Praktik inom statliga myndigheter	19
Praktik- och traineeprogram inom offentlig sektor för funktionshindrade	22
Statsanställdas arbetsmiljö	24
Jämställdhetsintegrerad budget	27
Hantering av statlig egendom	29
Svenska ortnamn och belägenhetsadresser	31
Reservationer	35
1. Fri programvara och öppna standarder, punkt 2 (mp)	35
2. Minskat transportbehov för minskad klimatpåverkan, punkt 3 (mp)	36
3. Praktik inom statliga myndigheter, punkt 4 (s, mp)	37
Särskilt yttrande	39
Jämställdhetsintegrerad budget, punkt 7 (s)	39
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	41
Motion från allmänna motionstiden hösten 2008	41
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2009	41

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. En effektiv och tillgänglig statsförvaltning

Riksdagen avslår motionerna

2009/10:K328 av Eliza Roszkowska Öberg (m),

2009/10:Fi248 av Jan R Andersson och Finn Bengtsson (båda m),

2009/10:Fi306 av Carina Hägg m.fl. (s) och

2009/10:Fi321 av Staffan Anger (m).

2. Fri programvara och öppna standarder

Riksdagen avslår motionerna

2009/10:K318 av Lage Rahm m.fl. (mp),

2009/10:K319 av Lage Rahm m.fl. (mp) yrkandena 1 och 2 samt

2009/10:T426 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 17.

Reservation 1 (mp)

3. Minskat transportbehov för minskad klimatpåverkan

Riksdagen avslår motionerna

2009/10:Fi269 av Karin Svensson Smith och Per Bolund (båda mp),

2009/10:Fi283 av Maryam Yazdanfar och Olle Thorell (båda s),

2009/10:Fi312 av Håkan Juholt (s),

2009/10:Fi319 av Tone Tingsgård m.fl. (s) och

2009/10:T426 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 4.

Reservation 2 (mp)

4. Praktik inom statliga myndigheter

Riksdagen avslår motion

2009/10:K405 av Berit Andnor m.fl. (s) yrkande 6.

Reservation 3 (s, mp)

5. Praktik- och traineeprogram inom offentlig sektor för funktionshinder

Riksdagen avslår motion

2009/10:So436 av Maria Lundqvist-Brömster m.fl. (fp) yrkande 6.

6. Statsanställdas arbetsmiljö

Riksdagen avslår motionerna

2009/10:Fi241 av Ameer Sachet (s) och

2009/10:So475 av Jan Lindholm m.fl. (mp) yrkande 11.

7. Jämställdhetsintegrerad budget

Riksdagen avslår motion

2009/10:Fi320 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (s).

8. Hantering av statlig egendom

Riksdagen avslår motion

2009/10:Fi295 av Jan Lindholm (mp).

9. Svenska ortnamn och belägenhetsadresser

Riksdagen avslår motionerna

2008/09:Fi299 av Staffan Anger m.fl. (m) yrkandena 1 och 2 samt

2009/10:Fi288 av Jörgen Johansson och Staffan Danielsson (båda c) yrkandena 1–3.

Stockholm den 9 februari 2010

På finansutskottets vägnar

Stefan Attefall

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Stefan Attefall (kd), Bertil Kjellberg (m), Anna Lilliehöök (m), Sonia Karlsson (s), Lars Elinderson (m), Roger Tiefensee (c), Monica Green (s), Nina Lundström (fp), Hans Hoff (s), Peder Wachtmeister (m), Agneta Gille (s), Göran Pettersson (m), Tommy Ternemar (s), Emma Henriksson (kd), Jörgen Hellman (s) och Mats Pertoft (mp).

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlas 24 motionsyrkanden från de allmänna motions-
tiderna 2008 och 2009 som rör området statlig förvaltningspolitik.

I frågan om svenska ortnamn och belägenhetsadresser har skrivelser
inkommit från projektgruppen Landsbygdsadresser.

Utskottets överväganden

En effektiv och tillgänglig statsförvaltning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om en mer effektiv och tillgänglig statsförvaltning, bl.a. mot bakgrund av pågående arbete liksom pågående beredning. Utskottet konstaterar att omfattande initiativ tagits för att effektivisera statsförvaltningen, inte minst genom betydelsefulla satsningar på e-förvaltning.

Motionerna

I *motion 2009/10:Fi306 av Carina Hägg m.fl. (s)* understryks att det måste vara lätt att komma i kontakt med de offentliga institutionerna, inte minst för personer med funktionsnedsättning, äldre och personer med annat modersmål än svenska. Motionärerna påtalar behovet av tillgängliga lokaler, hemsidor och telefontjänster. Vidare betonas vikten av att kunna få personlig kontakt. Motionärerna föreslår därför att det i varje kommun skapas s.k. välfärdskontor där flera myndigheter går samman. De anför också att genom väl utvecklade e-tjänster kan vardagen underlättas för den som har datorvana samtidigt som myndigheternas resurser kan styras om för att bistå de som har behov av personlig kontakt.

Eliza Roszkowska Öberg (m) önskar i *motion 2009/10:K328* att arbetet med e-förvaltning påskyndas. Motionären anför att frågor som rör hur myndigheter och andra offentliga aktörer kan kontaktas via Internet samt hur medborgare kan utföra sina ärenden på nätet behöver återaktualiseras. En väl fungerande e-förvaltning framhålls som en förutsättning för en fungerande e-demokrati. Motionären anser att myndigheternas kompetens och tillit till digital teknik behöver ses över; bl.a. behövs bättre kunskaper och stöd i fråga om IT-säkerhet. Motionären anser också att myndigheter och kommuner måste bli bättre på att lägga ut nödvändig information på nätet samt att webbsidorna bör tillgängliggöras på flera språk och i högre utsträckning anpassas för personer med funktionshinder. Motionären anser slutligen att regeringen bör verka för att samarbetet och samordningen mellan kommuner och landsting förstärks. Motionären konstaterar att det kommunala självstyret bidragit till att varje kommun utvecklat ett eget IT-system och menar att det borde finnas smartare lösningar vad gäller sättet att arbeta med att bygga upp kommunernas e-förvaltning, i synnerhet då kommunerna i princip har liknande uppgifter.

I *motion 2009/10:Fi321 av Staffan Anger (m)* konstateras att det genom åren genomförts ett stort antal IT-projekt i den offentliga sektorn, med varierande framgång. Motionären hänvisar bl.a. till mindre lyckade satsningar

inom Försvarsmakten och Försäkringskassan. Motionären anser dock att med bättre kontroll över framtida IT-projekt och med dokumenterade lärdomar från framgångsrika projekt finns det potential för stora kostnadsbesparingar samtidigt som servicen kan förbättras genom enklare och effektivare tjänster. Motionären föreslår därför att en myndighetsövergripande arbetsgrupp tillsätts för att utvärdera IT-projekt i offentlig sektor.

I motion 2009/10:Fi248 av Jan R Andersson och Finn Bengtsson (båda m) anförs att Sveriges stora offentliga sektor har ett invecklat regelverk som kräver såväl mycket tid som mycket arbetskraft och pengar. Vidare framförs att de kommunala organisationerna upplevs som onödigt byråkratiska och svårgenomträngliga, till men för såväl demokratin som kommunernas och statens attraktionskraft som arbetsgivare. Motionärerna menar att betydande resurser skulle kunna frigöras och ägnas åt verksamhetens kärna om den offentliga sektorn fick genomgå en regelförenkling liknande den som nu genomförs inom näringslivet och företagsvärlden.

Finansutskottets ställningstagande

Förenkling och ökad effektivisering i statsförvaltningen

Utskottet vill inledningsvis påminna om att 2006 års förvaltningskommitté (dir. 2006:123) i december 2008 redovisade sitt slutbetänkande *Styra och ställa – förslag till en effektivare statsförvaltning* (SOU 2008:118). Kommittén har bl.a. behandlat det statliga åtagandet samt styrningen och organiseringen av förvaltningen. I betänkandet lämnas bl.a. förslag om generella effektiviseringar och besparingar i statliga myndigheter. Förvaltningskommitténs betänkande kommer att utgöra ett av underlagen till den förvaltningspolitiska proposition som regeringen planerar att lämna till riksdagen senare under riksmötet.

Vidare påminner utskottet om att regeringen i mars 2007 beslutade att tillsätta en statssekreterargrupp med uppgift att stärka samordningen i Regeringskansliet vad gäller frågor som är av strategisk betydelse för utvecklingen av elektronisk förvaltning. Målsättningen var att förenkla företags och enskildas kommunikation med myndigheter, höja kvaliteten på myndigheternas beslut samt effektivisera användningen av varje satsad skattekrona.

Utskottet vill även framhålla att regeringen den 14 januari 2008 fastställde en handlingsplan för e-förvaltning (dnr Fi2008/491). Regeringen beslutade att handlingsplanen skulle ligga till grund för den fortsatta hanteringen och samordningen på området. Det övergripande målet för e-förvaltningsarbetet är att det ska vara så enkelt som möjligt för så många som möjligt att utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter samt ta del av förvaltningens service. Där det är till fördel för medborgare och företagare samt där kvaliteten, säkerheten och produktiviteten kan höjas ska myndigheterna samverka sektorsvis. Av handlingsplanen framgår att

ett framgångsrikt arbete med e-förvaltning förutsätter att de goda erfarenheter som gjorts inom förvaltningen tas till vara samtidigt som möjligheterna till myndighetsövergripande samverkan och integration förbättras.

Regeringen tillsatte sedermera i mars 2009 en e-delegation (dir. 2009:19) för att bidra till genomförandet av handlingsplanen för e-förvaltning. Delegationen består av myndighetscheferna från de största och IT-intensivaste myndigheterna och ska stärka utvecklingen av e-förvaltningen samt skapa goda möjligheter för myndighetsövergripande samordning. Uppgiften är att på ett mer operativt sätt genomföra regeringens e-handlingsplan och koordinera myndigheternas arbete. I utgångspunkterna för delegationens arbete framhålls bl.a. att medborgare ska kunna utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter samt ta del av förvaltningens service på ett enkelt sätt. Vidare betonas att e-förvaltningen ska bidra till att förenkla kontakten mellan förvaltning och medborgare och att den ska präglas av tillgänglighet och användbarhet. Det understryks också att e-förvaltningen ska bidra till att minska företagens administrativa kostnader och även i övrigt åstadkomma en märkbar förbättring i företagets vardag. Näringslivet ska stödjas genom förenklingar för företagen, såväl när det gäller formerna för uppgiftslämnande som beträffande möjligheterna att kunna ta del av data från offentliga register och andra uppgifter.

Delegationens första uppgift, att utforma ett förslag till strategi för myndigheternas arbete med e-förvaltning, redovisades till regeringen den 19 oktober 2009 (se nedan). Delegationens uppgift har därefter varit att koordinera de statliga myndigheternas IT-baserade utvecklingsprojekt samt att följa upp dess effekter för medborgare, företagare och medarbetare. Delegationen ska årligen lämna delrapporter med underlag och förslag till regeringen. Delegationen ska bl.a. årligen redovisa en sammanställning av myndigheternas planerade och pågående e-förvaltningsprojekt som är av strategisk natur samt bedöma om dessa projekt understöder de förvaltningspolitiska mål som regeringen har satt upp. Delegationen ska i sina rapporter även redovisa goda förebilder inom e-förvaltningen. De önskemål som framförs i motion Fi321 (m) om bättre uppföljning och utvärdering av IT-projekt i offentlig sektor torde härigenom enligt utskottets mening bli väl tillgodosedda. En slutrapport ska lämnas senast den 31 december 2014.

I E-delegationens rapport *Strategi för myndigheternas arbete med e-förvaltning* (SOU 2009:86) behandlas bl.a. hur statens administrativa verksamhet bör organiseras och bedrivs. För att säkerställa en behovsdriven e-förvaltning föreslår delegationen att Bolagsverket, Skatteverket, Lantmäteriet och Transportstyrelsen ges ett särskilt utvecklingsansvar inom e-förvaltningen. Av rapporten framgår att E-delegationen kommer att ta fram en vägledning för myndigheters verksamhetsplanering för e-förvaltning och även följa upp denna planering. Utskottet välkomnar detta. Det meddelas att delegationen också kommer att analysera medborgarnas behov ur ett helhetsperspektiv och verka för att dessa vägs in i verksamhetsplaneringen. Delegationen ska också årligen koordinera en sektorsöver-

gripande strategiprocess. I rapporten framhålls att utvecklingen inom IT-området skapat förutsättningar för att effektivisera stödprocesser genom att låta flera myndigheter med likartade behov tillsammans nyttja tjänster från gemensamma verksamhetsstöd. Delegationen föreslår därför att Skatteverket och Rikspolisstyrelsen ges i uppdrag att i försöksverksamhet utveckla gemensamma administrativa verksamhetsstöd. För att främja en fortsatt utveckling av e-legitimationer föreslås vidare att det inrättas en samordningsfunktion för e-legitimationer, elektroniska underskrifter och anknyttande tjänster; en nämnd för e-samordning med rätt att meddela föreskrifter bör därför enligt förslaget inrättas inom Skatteverket.

I sammanhanget kan också påpekas att ett informellt ministermöte om e-förvaltning ägde rum med EU:s ministrar den 18 november 2009. Avsikten med mötet var bl.a. att lägga grunden för en ny handlingsplan för e-förvaltning inom EU för perioden 2010–2015. Mötet följdes av en konferens den 19–20 november för politiker, tjänstemän och representanter från näringsliv och organisationer. Här behandlades bl.a. hur man kan tillhandahålla och utnyttja det värde som finns i offentlig information, hur e-upphandling och e-inköp utvecklas samt hur en uthållig förvaltning kan fås till stånd inom EU.

Riksrevisionen presenterade den 23 november 2009 granskningsrapporten *IT-investeringar över gränserna* (RiR 2009:18). Riksrevisionen har här granskat orsakerna till att angelägna IT-investeringar i myndighetssamverkan inte kommer till stånd och vilka konsekvenser detta får. Enligt granskningen finns det två övergripande hinder som myndigheterna inte klarar av att hantera när IT-investeringar sker i samverkan: det handlar dels om att myndigheterna av olika skäl nedprioriterar sin del i samverkan med andra offentliga aktörer, dels om att det saknas stöd i lagstiftningen för att genomföra IT-investeringar. Detta leder sammantaget till att staten inte bedriver sin verksamhet med fullt kapacitetsutnyttjande. Riksrevisionens bedömning är att regeringen behöver bli tydligare i sin styrning, finansiering och uppföljning av samverkande myndigheters IT-investeringar. Regeringen föreslås därför bl.a. ge samordnade uppdrag till myndigheter och säkerställa att berörda myndigheter har det ekonomiska utrymme som krävs för att genomföra gemensamma IT-investeringar. En närmare behandling av granskningsrapporten kommer att ske senare under året i samband med hanteringen av den aviserade förvaltningspolitiska propositionen.

Bland andra åtgärder som vidtagits för att effektivisera statsförvaltningen kan nämnas att Statskontorets roll som ett uppföljnings- och utredningsorgan, nära kopplat till Regeringskansliet, har stärkts. Kammarkollegiet har också övertagit dels samordningen av IT-upphandlingen för den offentliga förvaltningen från Verket för förvaltningsutveckling (Verva) som lades ned den 31 december 2008, dels ett antal administrativa uppgifter från Regeringskansliet.

Vidare uppdrog regeringen i juni 2009 åt Ekonomistyrningsverket (ESV) att leda och samordna införandet av elektroniska beställningar från ramavtal i statsförvaltningen (dnr Fi2007/9783). Syftet med sådana elektroniska beställningar är att genom förenklad hantering frigöra resurser så att kvaliteten och servicen i myndigheternas verksamhet kan förbättras. Målet är att myndigheterna ska kunna hantera egna utgående beställningar av varor och tjänster elektroniskt vid utgången av 2013. ESV presenterade i slutet av 2009 ett första s.k. stödpaket innehållande bl.a. uppgifter om förändringsarbetets faser liksom detaljerad information om lämpliga aktiviteter i respektive fas i förändringsarbetet. Stödpaketet kommer att uppdateras löpande vartefter nya delar blir klara.

Det kan slutligen även nämnas att regeringen den 17 december 2009 beslutade om lagrådsremissen *Nya rättsmedel m.m. på upphandlingsområdet*. Här föreslås bl.a. regelförenklingar för att förbättra förutsättningarna för en effektiv offentlig upphandling och för att underlätta för företag att delta i upphandlingar. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juni 2010. Regeringen planerar att lämna en proposition på området till riksdagen senare under riksmötet.

Av det ovanstående framgår att regeringen tagit åtskilliga initiativ för att effektivisera statsförvaltningen, inte minst genom ett flertal åtgärder som syftar till att förbättra e-förvaltningen. Mot bakgrund av detta bedömer utskottet att syftet med motionsförslagen i Fi248 (m), Fi321 (m) och K328 (m) om en effektivare förvaltning blir väl tillgodosett. Motionerna avstyrks följaktligen.

En tillgänglig statsförvaltning

I motion Fi306 (s) framhålls behovet av tillgängliga myndigheter. Med anledning av detta vill utskottet påminna om att regeringen i maj 2007 beslutade om en utredning för att stödja de statliga myndigheterna i deras arbete med att inrätta lokala servicekontor (dir. 2007:68). I uppdraget ingick bl.a. att utreda former för samverkan mellan statliga myndigheter och kommuner. Utredaren skulle driva på utvecklingen av en effektivare offentlig service och tjänsteproduktion som utnyttjar den moderna informations- och kommunikationsteknikens möjligheter. Målet uppgavs vara att förbättra tillgängligheten till offentlig service i hela landet och att möjliggöra en fortsatt effektivisering av den offentliga tjänsteproduktionen.

Utredningen presenterade i november 2009 slutbetänkandet *Se medborgarna – för bättre offentlig service* (SOU 2009:92). Utredaren lämnar här förslag till bl.a. en ny servicestruktur som innebär att gemensamma statliga och kommunala servicecentrum och servicepunkter ska utgöra en grundstruktur över hela landet för service till medborgare och företag. Det föreslås att det ska finnas minst ett servicecentrum i varje kommun där det ska vara möjligt för medborgarna att få åtminstone enklare ärenden handlagda. Dessa servicecentrum ska enligt utredaren bemannas med servicevägledare som ska kunna ge både allmän och individualiserad information

samt fördjupad vägledning. För att ge alla medborgare likvärdig tillgång till service anges att centrumen måste utrustas med teknik för personligt möte på distans. Utredaren framhåller att en ökning av tillgängligheten till service i olika former gynnar integreringen av invandrarbefolkningen. Vidare understryks att närheten till servicecentrum med möjligheter till personlig service och assistans också är viktigt för personer med vissa funktionshinder. Det framhålls även att centrumens kontor ska vara belägna och inredda så att alla människor, oberoende av funktionshinder, kan besöka dem och arbeta där.

Utredningen föreslår vidare att E-delegationen ska prioritera vissa uppgifter, bl.a. konceptet ”Min sida” varigenom medborgaren ges enkel tillgång till alla kontakter och uppgifter som den offentliga förvaltningen har om denne. Parallellt med detta föreslås att Post- och telestyrelsen ges i uppdrag att årligen rapportera i vilken utsträckning de statliga myndigheternas utveckling av IT-stödd service och hänvisningar till service via webben är i fas med medborgarnas tillgång till bredband.

I slutbetänkandet lämnas även förslag till styrsystem som ska utformas utifrån medborgarnas behov av tillgänglighet till service. Styrningen ska leda till samverkan mellan olika aktörer och ska bidra till att skapa mer effektiva lösningar i samtliga servicekanaler. Kommunerna föreslås bl.a. få större möjligheter att leverera service i samtjänst enligt lagen (2004:543) om samtjänst vid medborgarkontor. Utredningen lämnar också förslag till att inrätta en särskild delegation för service i samverkan och som har medborgarens behov i fokus.

Slutbetänkandet bereds förnärvarande inom Regeringskansliet (Finansdepartementet) och utgör även det ett underlag till den aviserade förvaltningspolitiska propositionen. Utskottet finner ingen anledning att föregripa utfallet av denna beredning och avstyrker därför motion Fi306 (s).

Fri programvara och öppna standarder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att främja fri programvara och öppna standarder i den offentliga sektorn. Utskottet hänvisar bl.a. till pågående arbete inom ramen för E-delegationens (dir. 2009:19) strategi för e-förvaltning.

Jämför reservation 1 (mp).

Definitioner

Fri programvara är mjukvara som kan användas, studeras och modifieras utan restriktioner, eller med minimal restriktion enbart för att säkerställa att ytterligare mottagare också kan få dessa möjligheter. Ett exempel på fri programvara är operativsystemet Linux. Ett närliggande begrepp är öppen programvara, dvs. program med öppen källkod.

När flera tillverkare enas om att använda samma teknikstandard uppstår en *öppen standard*. De tekniska specifikationerna för en öppen standard ska finnas tillgängliga i sin helhet för alla som vill använda den. Ett exempel på öppen standard är Bluetooth, som är en teknik för trådlös dataöverföring på korta avstånd.

Motionerna

I *motion 2009/10:K318 av Lage Rahm m.fl. (mp)* föreslås att statliga myndigheter och företag ska åläggas att upprätta handlingsplaner för en övergång till fri programvara. Motionärerna framhåller att med fri programvara kan alla delar granskas och förbättras av användare i hela världen samtidigt som alla kan använda programmen utan höga licenskostnader. Motionärerna identifierar dock flera orsaker till att fri programvara inte fått större spridning, bl.a. okunskap hos kunderna samt inlåsnings effekter från programvaruföretagen och tron att det inte går att tjäna pengar på konceptet. Motionärerna anser därför att det är angeläget att statliga myndigheter och företag går före i processen och effektiviserar sitt eget samt samhällets användande av programvara. Motionärerna anför att detta skulle sänka de statliga kostnaderna för programvara väsentligt samtidigt som konkurrensen och effektiviteten på den privata marknaden skulle förbättras.

Vidare efterlyses i *motion 2009/10:K319 yrkande 1 av Lage Rahm m.fl. (mp)* en plan för övergång till öppna standarder i den offentliga sektorn. Motionärerna anför att öppna standarder borgar för kvalitet eftersom möjligheten att bidra till dessa inte begränsats. De pekar också på att öppna standarder underlättar för en väl fungerande marknad eftersom stora inlåsnings effekter kan undvikas. Motionärerna påtalar även att det företag eller den organisation som valt att inte använda en öppen standard kan riskera mycket pengar om den lösning som de satsat på visar sig bli oanvändbar. Motionärerna anför att öppna standarder kommer att bli alltmer viktiga framöver och att det därför vore olyckligt om inte Sverige tar del av dem. De påtalar i *yrkande 2* att myndigheters elektroniska kommunikation med medborgare i dag många gånger inte kan ske med hjälp av öppna standarder. Motionärerna ifrågasätter dock att sådan kommunikation ska behöva ske via produkter som kostar mycket pengar, i synnerhet när det finns bra öppna alternativ. De efterlyser följaktligen ett lagkrav om att kommunikation med medborgarna ska kunna ske på ett sätt som inte kräver användande av icke-standarder.

Frågor om öppen källkod och öppna standarder behandlas också i *motion 2009/10:T426 av Lars Ohly m.fl. (v)*. Här framförs att IT måste vara ett utvecklingsområde där alla ges tillgång att fritt utveckla sin kreativitet. Motionärerna menar dock att denna frihet i dag delvis är beskuren och styrd av multinationella företag som ensamma kan bestämma utifrån ett snävt vinstperspektiv, utan kontroll av demokratiska organ. Motionärerna motsätter sig detta och framhåller att det utifrån ett miljöperspektiv är väsentligt att IT-utvecklingen inte hindras eller hämmas. Motionärerna förordar därför att den offentliga sektorn ska gå före och vara ett föredöme inom området; de föreslår i *yrkande 17* att de statliga myndigheterna senast den 31 december 2010 ska ha lämnat förslag till regeringen på hur de senast den 1 januari 2012 kan ha övergått till ett system med öppen mjukvara och öppna standarder.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet påminner inledningsvis om att det i propositionen *Från IT-politik för samhället till politik för IT-samhället* (prop. 2004/05:175) framfördes att användningen av öppna standarder och öppna programvaror borde främjas, av såväl kostnads- som konkurrensskäl. En IT-standardiseringsutredning (dir. 2006:36) tillsattes i april 2006 och har bl.a. haft i uppdrag att överväga om och i så fall hur öppen programvara borde främjas samt vilka de rättsliga konsekvenserna blir av öppen programvara. I slutbetänkandet *Den osynliga infrastrukturen – om förbättrad samordning av offentlig IT-standardisering* (SOU 2007:47) som överlämnades till regeringen i juni 2007 uppgav utredningen att en allmän utgångspunkt bör vara att öppna programvaror i normalfallet måste ha egen kraft att klara sig på marknaden. Enligt utredningen är det i första hand öppna standarder och gränssnitt som ska främjas, inte öppen programvara. Utredningen föreslog bl.a. att myndigheter ska använda öppna standarder för att undvika att bli alltför beroende av företagsspecifika standarder. När det gäller öppen programvara var utredningens bedömning att

- statliga myndigheter borde bidra med egenutvecklade öppna program till Programverket¹ och andra liknande programarkiv, under förutsättning att licensvillkoren i de enskilda fallen medgav detta
- en vägledning borde utarbetas som beskriver hur myndigheter bör agera vid anskaffande och utveckling av öppna programvaror, inklusive upphandling av stödtjänster till dessa och hur de kan gå till väga för att underlätta återanvändning av de program som de tagit fram.

¹ Programverket var ett projekt som initierades av Sveriges Kommuner och Landsting tillsammans med Stockholms läns landsting kring öppna program och öppen programutveckling inom den offentliga sektorn. Syftet var en ökad samverkan och en effektivare IT-användning. Initiativet skulle stimulera utvecklingen av öppen programvara inom inte bara den kommunala sektorn utan hela den offentliga sektorn.

I regeringens handlingsplan för e-förvaltning (dnr Fi2008/491) identifierades bl.a. myndigheternas hantering av programvarulicenser som en prioriterad fråga. Av kommun- och finansmarknadsminister Mats Odells frågesvar den 18 februari 2008 framgår att inom ramen för handlingsplanen har även förvaltningens användning av tillgängliga och öppna standarder samt minimerande av beroendet av enskilda plattformar och lösningar hanterats. I uppdraget (dir. 2009:19) till den e-delegation som tillsattes i mars 2009 för att genomföra regeringens handlingsplan för e-förvaltning ingår att samordna den statliga förvaltningens IT-standardiseringsarbete avseende e-förvaltning. IT-standardiseringsutredningens slutbetänkande utgör en av utgångspunkterna i detta arbete. Utskottet vill också särskilt framhålla att det i E-delegationens uppdrag explicit anges att den offentliga förvaltningens e-tjänster, i så stor utsträckning som möjligt, bör bygga på öppna standarder samt använda sig av programvara som bygger på öppen källkod och lösningar som stegvis frigör förvaltningen från beroendet av enskilda plattformar och lösningar.

Utskottet välkomnar att det i E-delegationens rapport *Strategi för myndigheternas arbete med e-förvaltning* (SOU 2009:86) från oktober 2009 anges att delegationen ska utveckla en vägledning för automatiserad samverkan mellan myndigheterna. Delegationen föreslår att det i den kommande vägledningen ska slås fast att öppna standarder är förstahandsvalet vid val av teknisk lösning och att öppen programvara alltid ska övervägas vid val av lösning. Delegationen framhåller att det finns möjligheter att sänka kostnaderna genom användning av öppna standarder och öppen programvara. Vidare understryks att öppna standarder minskar beroendet till enskilda leverantörer.

Utskottet vill i sammanhanget även uppmärksamma att regeringen i juni 2009 uppdrog åt Ekonomistyrningsverket att leda och samordna införandet av elektroniska beställningar i statsförvaltningen (dnr Fi2007/9783). I uppdraget ingår att verket ska delta i det standardiseringsarbete som bedrivs tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting under namnet Single Face to Industry (SFTI). Utskottet noterar med tillfredsställelse att utgångspunkten i detta arbete anges vara öppna standarder som så långt det är möjligt är harmoniserade med standarder från etablerade internationella standardiseringsorgan.

Av det ovanstående framgår att initiativ pågår för att främja användningen av öppna standarder och öppen programvara inom ramen för myndigheternas arbete med e-förvaltning. Samtliga här behandlade motionsförslag avstyrks följaktligen.

Minskat transportbehov för minskad klimatpåverkan

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om en tydligare resepolicy i staten och om åtgärder för att minska transportbehovet för service. Utskottet framhåller att åtgärder vidtagits för att statliga myndigheter ska utarbeta en mötes- och resepolicy. Utskottet pekar även på att ett flertal initiativ tagits för att minska transportbehovet genom bl.a. en effektivare samhällsplanering och ökade miljökrav vid offentlig upphandling.

Jämför reservation 2 (mp).

Motionerna

Karin Svensson Smith och Per Bolund (båda mp) föreslår i *motion 2009/10:Fi269* att en utredning bör tillsättas för att se över hur videokonferenser kan minska resandet inom myndigheter och statsförvaltning och därmed minska klimatpåverkan samt spara tid och pengar. Motionärerna hänvisar till en norsk rapport från augusti 2009 som visar att investeringar i och användningen av videokonferensutrustning inom norska staten skulle betala sig redan under det första året, bara genom insparade resekostnader. Vidare konstateras bl.a. att om en av fem flygresor för norska statsanställda ersätts med videokonferenser skulle detta kunna medföra en besparing på 14 600 ton koldioxidutsläpp per år. Motionärerna bedömer att ett liknande scenario rimligtvis även borde gälla i Sverige och menar att en svensk utredning skulle kunna ge konkret underlag till statsförvaltning och myndigheter vad gäller besparingar och klimatpåverkan.

Även i *motion 2009/10:Fi312 av Håkan Juholt (s)* hänvisas till en rapport som betonar att videokonferenssystem kan ersätta mycket av det arbetsrelaterade resandet. Motionären hänvisar också till att privata företag som Telia Sonera och IBM har visat att man redan med befintlig teknik, men med nya arbetsformer, kan avsevärt reducera arbetsrelaterat resande. Motionären anser att staten och statliga myndigheter bör agera pådrivande föredöme och avsevärt begränsa de arbetsrelaterade bil- och flygresorna genom ökad användning av bl.a. videokonferenssystem.

I *motion 2009/10:T426 yrkande 4 av Lars Ohly m.fl. (v)* anförts att de statliga myndigheterna bör göra den miljöanpassade resan till norm och att varje myndighet bör anta en resepolicy. För att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning i landet anges bl.a. att transportbehovet måste minska eller åtminstone inte öka. Motionärerna framhåller statens roll som föredöme i omställningsarbetet till ett hållbart samhälle och för att minska transportberoendet. Även i *motion 2009/10:Fi319 av Tone Tingsgård m.fl. (s)* anförts att det inom den offentliga sektorn bör inrättas en resepolicy för att öka insikten om möjligheterna att minska klimatpåverkan och därmed förändra resebeteendet.

Motionärerna påtalar att flygets, liksom hela transportsektorns, utsläpp av växthusgaser ökat påtagligt; medan EU:s totala utsläpp minskade med 5,5 % från 1990 till 2003 ökade utsläppen från EU:s internationella luftfart med 73 %. Offentliganställda bör enligt motionärerna i större utsträckning välja mer miljövänliga alternativ; alla resor inom Norden och Nordeuropa borde exempelvis ske med tåg, och användningen av videokonferenser skulle kunna kraftigt minska antalet längre flygresor.

I motion 2009/10:Fi283 av Maryam Yazdanfar och Olle Thorell (båda s) anförts att valfriheten för medborgarna att t.ex. välja mellan skolor, vårdcentraler och hemtjänstföretag innebär att transportererna blir fler och att effektiviteten i resandet urholkas, till men för miljön. Motionärerna anser därför att kommunerna borde få ansvar för att se över hur transportbehovet för service kan minska. Vidare önskar motionärerna att transportbehovet räknas in i de kriterier som gäller vid upphandling, outsourcing och försäljning av kommunal verksamhet riktad mot kommunens invånare.

Finansutskottets ställningstagande

Rese- och mötespolicy hos statliga myndigheter

I motion Fi269 (mp), Fi312 (s), Fi319 (s) och T426 (v) yrkande 4 efterfrågas en ändrad mötes- och resepolicy inom statsförvaltning och statliga myndigheter. Med anledning av detta vill utskottet framhålla att regeringen i juli 2009 beslutade om en förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter som innebär att flertalet statliga myndigheter har en skyldighet att ha ett miljöledningssystem. Utskottet noterar med tillfredsställelse att det av förordningen bl.a. framgår att myndigheterna ska miljöanpassa sina verksamheter och utifrån detta även utarbeta en mötes- och resepolicy. Miljöledningssystemet ska följas upp årligen. Av redovisningen ska bl.a. framgå på vilket sätt myndigheten har använt informationsteknik, exempelvis videomöten, i syfte att minska antalet tjänsteresor. Naturvårdsverket har i uppdrag att vägleda myndigheterna i miljöledningsarbetet och att sammanställa en årlig rapport med analys av hur myndigheternas arbete har gått.

Utskottet vill vidare också peka på att regeringen den 26 november 2009 uppdrog åt Naturvårdsverket att ta fram ett förslag till handlingsplan för IT för miljön för offentlig sektor (dnr N2009/4435/ITP). Förslaget till handlingsplan ska enligt uppdraget bl.a. omfatta en mötes- och resepolicy. Regeringen framhåller i beslutet vikten av att staten utgör ett gott exempel inom området IT och miljö. Vid genomförandet av uppdraget ska Naturvårdsverket samråda med bl.a. Kammarkollegiet och E-delegationen, och ett seminarium om förslagets innehåll ska genomföras med berörda myndigheter senast i mars 2010. Uppdraget ska rapporteras till Regeringskansliet senast den 30 april 2010.

Det kan i sammanhanget även nämnas att regeringen hösten 2008 tog initiativ till en kartläggning av Regeringskansliets IT-verksamhet ur ett miljöperspektiv. Kartläggningen redovisades i april 2009 i rapporten *Green IT scorecard, Rapport Regeringskansliet* och utgör ett underlag för den ovan nämnda handlingsplanen.

Minskat transportbehov genom effektivare samhällsplanering

Maryam Yazdanfar och Olle Thorell (båda s) efterlyser i motion Fi283 åtgärder för att minska transportbehovet för service. Utskottet vill med anledning av detta inledningsvis påminna om att det i budgetpropositionen för 2010 (prop. 2009/10:1 utg.omr. 18) framhålls att området Hållbart samhällsbyggande ska bidra till en minskad påverkan på klimatet. Vikten av en effektiv samordning mellan planeringen av markanvändning och transportinfrastruktur betonades i regeringens proposition *Framtidens resor och transporter – infrastruktur för hållbar tillväxt* (prop. 2008/09:35). Regeringen påtalade här att långsiktiga investeringar i infrastruktur och övrig samhällsplanering behöver inriktas på att skapa förutsättningar för en utveckling mot ett allt energieffektivare transportsystem. I propositionen *En sammanhållen klimat- och energipolitik* (prop. 2008/09:162) lyfte regeringen bl.a. fram kommunernas möjligheter att påverka samhällsplaneringen genom att de har ansvaret för planeringen av mark- och vattenanvändningen på lokal nivå. Det framgick att i vissa kommuner hade det nationella klimatarbetet gjort tydligt avtryck i den fysiska planeringen – i översiktsplaner och detaljplaner.

Utskottet vill också framhålla att Boverket i regleringsbrevet för 2009 (dnr M2008/4791/A) fick i uppdrag att sammanställa erfarenheter och redovisa hur översiktsplaner och detaljplaner kan fungera som styrmedel för att minska utsläppen av växthusgaser. Uppdraget redovisades i december 2009 i rapporten *Planer som styrmedel för att minska samhällets klimatpåverkan* (dnr 2243-3110/2009). Verket påtalade här att lokaliseringen av bostäder, verksamheter, handel, infrastruktur m.m. påverkar transportarbetet och därmed utsläppen. Sålunda bedömdes att samhällets klimatpåverkan kunde minskas genom strategisk planering av bebyggelse, trafikinfrastruktur m.m. i översiktsplaneringen. Verket anförde att en övergripande vision om ett hållbart samhälle beträffande klimatpåverkan för kommunen skulle kunna ligga till grund för en klimatstrategi som i sin tur kunde ligga till grund för bl.a. bebyggelse och trafikplaneringen i kommunen. Boverket anförde vidare att på detaljplanenivå, där miljöbedömningen avgörs från fall till fall, borde planens transporteffekter vara en del av behovsbedömningen. Boverkets rapport bereds för närvarande inom Regeringskansliet (Miljödepartementet).

Det kan i sammanhanget också nämnas att det inom Regeringskansliet för närvarande pågår en omarbetning och modernisering av plan- och bygglagstiftningen. Av budgetpropositionen för 2010 framgår att i detta arbete bereds bl.a. frågan om eventuella ytterligare förtydliganden om att i planer-

ingen främja minskad klimatpåverkan. I regeringens lagrådsremiss *En enklare plan- och bygglag* från den 3 december 2009 föreslås att det införs en bestämmelse om att planläggning och annan prövning enligt lagen även ska beakta miljö- och klimataspekter. Bakgrunden till detta framhålls vara att kommunernas planering bör kunna spela en viktig roll i klimatarbetet.

Vidare vill utskottet påminna om att regeringen i september 2008 tillsatte en delegation för hållbara städer. Delegationen har till uppgift att t.o.m. 2010 verka för en hållbar utveckling av städer, tätorter och bostadsområden. Delegationen har ett brett uppdrag och ska genomföra olika åtgärder som sätter fokus på, och långsiktigt bidrar till, förbättrade förutsättningar för utveckling av hållbara städer. Inom uppdraget ingår att delegationen ger ekonomiskt stöd till projekt som syftar till att främja en hållbar stadsutveckling som väsentligt kan minska utsläppen av växthusgasser.

Miljökrav vid offentlig upphandling

Maryam Yazdanfar och Olle Thorell (båda s) efterlyser också i motion 2009/10:Fi283 att transportbehovet räknas in i de kriterier som gäller vid kommunal upphandling. Utskottet vill med anledning av detta erinra om att regeringen i mars 2007 presenterade skrivelsen *Miljöanpassad offentlig upphandling* (skr. 2006/07:54) där en handlingsplan för ökade miljökrav vid offentlig upphandling tagits fram. Regeringen framförde bl.a. i skrivelsen att miljökrav i offentlig upphandling är ett kraftfullt och marknadsbaserat verktyg i arbetet med att styra samhället mot en långsiktigt hållbar konsumtion och därmed produktion. Regeringen ansåg följaktligen att den offentliga sektorn borde så långt som möjligt enligt lagen om offentlig upphandling (1992:1528) och gemenskapsrätten ställa miljökrav vid upphandling.

Vidare beslutade regeringen den 17 december 2009 lagrådsremissen *Nya rättsmedel m.m. på upphandlingsområdet*. Regeringen konstaterar här att många myndigheter, landsting, kommuner och andra upphandlande myndigheter och enheter har antagit en policy eller riktlinjer för miljöhänsyn i upphandlingsverksamheten. Det framhålls att Naturvårdsverket regelbundet låter genomföra enkätundersökningar för att se i vilken utsträckning miljökrav ställs i offentliga upphandlingar i Sverige. Av den senaste undersökningen som genomfördes 2009 framgår bl.a. att 82 % av organisationerna uppger att de har en policy eller riktlinjer för att beakta miljöhänsyn i offentlig upphandling. Vidare svarar 57 % att de alltid eller oftast ställer miljökrav vid upphandlingar. Regeringen gör bedömningen att de upphandlande myndigheterna och enheterna har gott stöd av olika verktyg och vägledningar när det gäller att bestämma hur de ska integrera miljöhänsyn och sociala hänsyn i sina upphandlingar. Regeringen anför vidare att flertalet upphandlande myndigheter och enheter har en hög ambition och beredskap när det gäller att beakta miljöhänsyn i sina upphandlingar.

Enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling och lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster kan upphandlande myndigheter ställa krav på miljöegenskaper. Det förtydligas bl.a. att vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska hänsyn tas till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom bl.a. miljöegenskaper. Utskottet noterar att i ovannämnda lagrådsremiss föreslås en bestämmelse som anger att upphandlande myndigheter och enheter bör beakta bl.a. miljöhänsyn i sina upphandlingar i den utsträckning det är påkallat med hänsyn till upphandlingens art. Genom ett sådant målsättningsstadgande bedömer regeringen att incitament kan skapas för de upphandlande myndigheter och enheter som ännu inte prövar möjligheten att integrera miljöhänsyn i sina upphandlingar. Regeringen planerar att lämna propositionen till riksdagen senare under riksmötet, och de nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juni 2010.

I sammanhanget kan även nämnas att Europeiska kommissionen i juli 2008 presenterade meddelandet *Offentlig upphandling för en bättre miljö* (KOM(2008) 400). Meddelandet syftar till att öka miljökraven vid offentlig upphandling för att därigenom minska miljöpåverkan av offentlig konsumtion och främja ekologisk innovation liksom renare tjänster och produkter inom EU. Bland de prioriterade sektorerna inbegrips transporter och transporttjänster. Kommissionen föreslår bl.a. ett formaliserat samrådsförfarande för att ta fram gemensamma frivilliga miljökriterier för produkt- och tjänstegrupper. Sverige deltar i utvecklingen av arbetet genom Miljöstyrningsrådet och Naturvårdsverket.

Sammanfattande bedömning

Som redovisats ovan har regeringen vidtagit åtgärder för att införa en mötes- och resepolicy inom statliga myndigheter. Likaså har ett flertal initiativ vidtagits för att minska transportbehovet genom bl.a. en effektivare samhällsplanering och ökade miljökrav vid offentlig upphandling. Mot bakgrund av detta avstyrks samtliga här behandlade motionsförslag.

Praktik inom statliga myndigheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om att inrätta praktikplatser vid statliga myndigheter. Utskottet framhåller att regeringen vidtagit ett antal åtgärder för att förbättra ungdomars situation på arbetsmarknaden.

Jämför reservation 3 (s, mp).

Motionen

I motion 2009/10:K405 yrkande 6 av Berit Andnor m.fl. (s) föreslås att fler praktikplatser för utexaminerade akademiker ska inrättas vid statliga myndigheter under kommande år då arbetsmarknaden är extra ansträngd. Motionärerna föreslår även ett traineeprogram för att underlätta generations-skiftet och rekryteringen av nästa generations välfärdsarbetare.

Finansutskottets ställningstagande

Arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin anförde i ett frågesvar den 15 januari 2010 att forskning har visat att tidiga programplaceringar bör undvikas för ungdomar eftersom detta kan leda till inlåsning och lägre sökaktivitet. Ministern hänvisade till att tidigare erfarenheter också visat att arbetsmarknadspolitiska program för ungdomar inledningsvis bör inriktas på att upprätthålla en sökaktivitet och att ge coachning och vägledning. Jobbgarantin för ungdomar som introducerades i december 2007 är därför utformad mot bakgrund av just detta. Även arbetsmarknadsutskottet underströk i betänkandet Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (bet. 2009/10:AU2) att just stöd till jobsökaktiviteter, efter vad som exempelvis framförts av Institutet för marknadspolitisk forskning (Ifau), är den insats som är mest effektiv för flertalet unga arbetslösa när de ska försöka komma in på arbetsmarknaden.

Ungdomars situation på arbetsmarknaden har försvårats under det senaste året. I oktober 2009 var enligt Statistiska centralbyråns statistik 25,7 % av de ungdomar i åldern 15–24 år som befann sig i arbetskraften arbetslösa, vilket var en ökning med 7,2 procentenheter sedan oktober 2008. Finansutskottet fann det mot den bakgrunden tillfredsställande att regeringen i budgetpropositionen för 2010 ytterligare förstärkte insatserna för arbetslösa unga (bet. 2009/10:FiU1). Utskottet ansåg att regeringens fortsatta fokus på arbetslösa ungdomar som har den svagaste ställningen på arbetsmarknaden är en rimlig prioritering. Av betänkande 2009/10:AU2 framgår att även Arbetsförmedlingens generaldirektör vid ett informations-tillfälle i arbetsmarknadsutskottet den 20 oktober 2009 framfört bedömningen att det är den grupp ungdomar som befinner sig långt från arbetsmarknaden utan sysselsättning som ger störst anledning till oro.

Finansutskottet vill framhålla att genom budgetpropositionen för 2010 (prop. 2009/10:1 utg.omr. 14, bet. 2009/10:AU2, rskr. 2009/10:151) har aktiviteterna i jobbgarantin för ungdomar utökats fr.o.m. den 1 januari 2010 med bl.a. stöd till start av näringsverksamhet, arbetslivsinriktad rehabilitering samt en ny aktiveringsinsats, Lyft. Sistnämnda insats gäller inom statliga och kommunala verksamheter samt ideella organisationer med viss verksamhet och syftar till att aktivera personer som saknar arbete inom miljö, skogsvård, kulturarvet, omsorg och skola. Insatsen syftar till att deltagarna ska upprätthålla kontakten med arbetslivet samtidigt som den kan ses som en investering i vår miljö och omsorg. För att säkerställa genom-

förändret och antalet platser i Lyft beslutade regeringen den 8 oktober 2009 att ge Arbetsförmedlingen i uppdrag att snarast utse en förhandlingsperson som ska ha till uppgift att informera om och förhandla fram aktiveringsplatser hos lämpliga anordnare (dnr A2009/3104/A). Av beslutet framgår vidare att regeringen avser att ge relevanta myndigheter i uppdrag att bidra med aktiveringsplatser.

Det bör i sammanhanget också påminnas om att redan sedan tidigare bidrar nystartsjobben och halveringen av arbetsgivaravgiften vid anställning av ungdomar till att göra det billigare för företag att anställa unga. Dessutom har regeringen ändrat reglerna i lagen (1982:80) om anställningskydd, vilket har gjort det enklare att anställa för viss tid.

Inom jobbgarantin för ungdomar har regeringen också från årsskiftet infört en extra studiemotiverande insats för dem som inte avslutat sin gymnasieutbildning. Detta sker i form av en särskild utbildningssatsning motsvarande 21 500 nya platser inom det reguljära utbildningsväsendet. Förutom att fokus på kunskapsförmedling har stärkts, håller även fler broar mellan skola och arbetsliv på att byggas, vilket understryks i arbetsmarknadsutskottets betänkande 2009/10:AU2. Utskottet uppmärksammar i det sammanhanget dels de positiva erfarenheter av gymnasial lärlingsutbildning som redovisas i betänkandet *Gymnasial lärlingsutbildning – hur blev det?* (SOU 2009:85), dels tillsättandet av en utredning om lärlingsanställningar (dir. 2009:70) för gymnasieelever.

I budgetpropositionen för 2010 förstärks arbetsmarknadspolitiken genom en ökning av antalet platser i arbetspraktik och praktisk kompetensutveckling med 4 000. Rörande praktikplatser kan nämnas att arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin vid riksdagens frågestund den 24 september 2009 framhöll att dessa utgör en speciell problematik eftersom man i ett läge där arbetslösheten stiger och företagen går på lågvarv också har svårt att erbjuda praktikplatser. Ministern hänvisade dock till samtal med generaldirektören för Arbetsförmedlingen som uppgivit att situationen förbättrades beträffande praktikplatser och att myndigheten också avsåg att arbeta mycket hårt gentemot den statliga och offentliga sektorn för att se till att praktikplatser erbjöds.

Finansutskottet påminner om att utskottet tog ställning till ett motionsförslag om att inrätta ett anslag för finansiering av praktik vid statliga myndigheter i samband med behandlingen av utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning i budgetpropositionen för 2010 (prop. 2009/10:1 utg.omr. 2, bet. 2009/10:FiU2). Utskottet bedömde här att det inte fanns skäl att inrätta något sådant anslag. Mot bakgrund av de insatser som redovisats ovan finner utskottet ingen anledning att vidta några ytterligare åtgärder på området. Motion K405 (s) yrkande 6 avstyrks därmed.

Praktik- och traineeprogram inom offentlig sektor för funktionshindrade

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om att staten ska inrätta praktik- och traineeprogram för personer med funktionsnedsättning. Utskottet konstaterar att den viktiga frågan om att stärka funktionshindrades position på arbetsmarknaden är väl uppmärksammas av regeringen. Mot bakgrund av detta bedömer utskottet att syftet med motionsförslaget blir väl tillgodosett.

Motionen

I motion 2009/10:So436 yrkande 6 av Maria Lundqvist-Brömster m.fl. (fp) framförs att staten i större utsträckning än i dag ska vara en förebild som arbetsgivare. Motionärerna påtalar dock att den offentliga sektorn är sämre än den privata på att anställa personer med en funktionsnedsättning. Motionärerna föreslår därför att staten inrättar praktik- och traineeprogram för att öppna arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis hänvisa till arbetsmarknadsutskottets betänkande Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (bet. 2009/10:AU2). Här konstateras att alltför många personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga fortfarande står utanför arbetsmarknaden. Samtidigt anför arbetsmarknadsutskottet att det är tydligt att många av de generella insatser regeringen infört för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden fungerat särskilt bra för dessa personer. Finansutskottet ansluter sig till denna bedömning.

Av budgetpropositionen för 2010 (prop. 2009/10:1 utg.omr. 14) framgår att andelen personer med funktionsnedsättning under 2008 uppgick till 31 % av samtliga deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin. Finansutskottet noterar med tillfredsställelse att regeringen här betonar vikten av att Arbetsförmedlingen prioriterar de personer i jobb- och utvecklingsgarantin som har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga till de särskilda insatser som finns för denna grupp. Av budgetpropositionen framgår vidare att 23 % av de personer som hade ett nystartsjobb i slutet av juni 2009 hade en funktionsnedsättning. Regeringen har också under mandatperioden successivt ökat antalet lönebidrag och anställningar vid det av staten helägda bolaget Samhall AB, motsvarande en total kostnad på 2,4 miljarder kronor. För att öka möjligheterna till arbete för personer som lämnar sjukförsäkringen och som har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga har regeringen i budgetpropositionen för 2010 föreslagit ytterligare resursförstärkningar för 2010–2012.

Ett av regeringens mål för Samhall AB var att bolaget under 2008 skulle ge arbete åt personer med funktionsnedsättning motsvarande minst 23,7 miljoner arbetstimmar. Av budgetpropositionen för 2010 framgår att detta mål överträffades med 0,2 miljoner arbetstimmar. Vidare var regeringens mål att minst 40 % av dem som anställs hos Samhall ska komma från prioriterade grupper som Arbetsförmedlingen och Samhall har enats om. Utskottet konstaterar att även detta mål överträffades med 11 procentenheter.

Utskottet vill vidare framhålla att regeringen fr.o.m. den 1 februari 2009 höjde det högsta beloppet för stöd för arbetshjälpmiddel till som mest 100 000 kr per år i syfte att få arbetsgivare att i större utsträckning anställa personer med stora stödbehov. Av samma anledning höjdes också stödet för personligt biträde till maximalt 60 000 kr per år för anställda och 120 000 kr per år för företagare.

Regeringen har även den 3 september 2009 givit Statskontoret i uppdrag att utreda möjligheten att införa ett stöd för att starta och driva företag riktat till personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (dnr A2009/2636/A). Syftet med ett sådant stöd skulle vara att öka möjligheten för denna grupp att bryta utanförskapet och komma in på arbetsmarknaden genom egenföretagande. I uppdraget ingår att belysa fördelar och nackdelar med ett införande av ett sådant stöd. Om Statskontoret finner det möjligt och effektivt ska förslag till eventuell utformning av ett sådant stöd lämnas. Utredningen ska vara avslutad senast den 15 mars 2010.

Regeringen beslutade vidare i oktober 2009 om en ny förordning (2009:955) om statsbidrag till sysselsättning till vissa juridiska personer som tillhandahåller meningsfull sysselsättning till personer med psykisk funktionsnedsättning. Regeringen uppdrog samtidigt åt Socialstyrelsen att under 2009 fördela 9,5 miljoner kronor i verksamhetsbidrag enligt förordningen (dnr S2006/9394/HS).

Regeringen arbetar för närvarande med att samlat följa upp resultatet av arbetet inom ramen för den nationella handlingsplanen för handikappolitiken som antogs 2000 och som sträcker sig fram till 2010 (prop. 1999/2000:79, bet. 1999/2000:SoU14, rskr. 1999/2000:240). Resultatet kommer att presenteras i en skrivelse till riksdagen under 2010.

Beträffande önskemålet i motion So436 (fp) yrkande 6 om att i statlig sektor öka anställningarna av personer med funktionshinder vill utskottet särskilt påtala att Arbetsmarknadsdepartementet och Socialdepartementet den 18 november 2009 bjöd in till partssamtal för att diskutera hur förutsättningarna kan förbättras för både staten, kommunerna och näringslivet att öka rekryteringen av personer med funktionsnedsättning och hur parterna kan bidra till detta. Utskottet välkomnar detta initiativ.

Av redovisningen ovan framgår att regeringen vidtagit betydande åtgärder till gagn för funktionshindrades ställning på arbetsmarknaden. Mot denna bakgrund bedömer utskottet att syftet med motionsyrkandet om att underlätta inträdet på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning är väl tillgodosett. Motionsyrkandet avstyrks följaktligen.

Statsanställdas arbetsmiljö

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om åtgärder för att förbättra de statsanställdas arbetsmiljösituation och om att statliga myndigheter, verk och företag genom regleringsbrev och ägardirektiv ska göras till rökfria arbetsplatser. Utskottet hänvisar bl.a. till principen om den delegerade arbetsgivarpolitiken och att ansvaret för frågor som t.ex. rör socialt ansvarstagande vilar på respektive myndighet och bolag.

Motionerna

I *motion 2009/10:Fi241 av Ameer Sachet (s)* framförs att övertidsarbete, hot och sömnsvårigheter är vardagsmat för statsanställda enligt Fackförbundet ST. Enligt en undersökning från ST har mer än var fjärde statsanställd straffats av sin arbetsgivare efter att de påpekat fel och brister. Motionären efterfrågar därför åtgärder för att förbättra de statsanställdas arbetsmiljösituation. Motionären beklagar i sammanhanget också att regeringen skurit ned resurserna till Arbetsmiljöverket och lagt ned Arbetslivsinstitutet.

I *motion 2009/10:So475 yrkande 11 av Jan Lindholm m.fl. (mp)* föreslås att statliga myndigheter, verk och företag genom regleringsbrev och ägardirektiv ska göras till rökfria arbetsplatser. Motionärerna framhåller att rökfria miljöer utgör ett stöd för den majoritet av rökarna som vill sluta röka och att statliga företag måste utgöra föredömen på detta område. Flera skäl lyfts fram för att främja en rökfri arbetstid: En sådan policy uppges vara arbetsgivarnas bästa sätt att positivt påverka de anställdas hälsa. Samtidigt ges alla anställda en ökad medvetenhet om rökningens alla negativa effekter, vilket därmed påverkar den allmänna opinion som styr takten i det förebyggande arbetet. Motionärerna betonar också att alltfler icke-rökande anställda utgör ett betydande ekonomiskt incitament för arbetsgivaren.

Finansutskottets ställningstagande

Statsanställdas arbetsmiljösituation

Utskottet vill inledningsvis påminna om att den delegerade statliga arbetsgivarpolitiken innebär som princip att det inte är regeringen utan myndighetscheferna som förfogar över arbetsgivarpolitiken. Detta regleras i myndighetsförordningen (2007:515). Delegeringen innebär en stor frihet för myndigheterna att självständigt utforma organisation, arbetsprocesser, lönebildning och kompetensförsörjning med hänsyn till verksamhetens krav. Myndighetscheferna ansvarar givetvis även för att arbetsmiljön uppfyller de krav som ställs enligt gällande rätt.

Enligt statens ägarpolicy förväntas statligt ägda företag vara föredömen och ligga i framkant i arbetet med hållbar utveckling och socialt ansvarstagande. Detta innefattar exempelvis etik, miljö, mänskliga rättigheter, jämställdhet och mångfald. Företagen ska ha en förankrad policy och strategi för att hantera sociala frågor. Det vilar därmed på respektive företags styrelse att besluta om policyfrågor rörande t.ex. socialt ansvarstagande i anställningar.

Som framgår av budgetpropositionen för 2010 (prop. 2009/10:1 utg.omr. 2) är målet för området Statliga arbetsgivarfrågor en samordnad statlig arbetsgivarpolitik som säkerställer att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. För att uppnå detta framhålls att staten måste vara en attraktiv och föredömlig arbetsgivare. Bland de delmål som satts upp för de statliga arbetsgivarna anges att arbetsmiljön i staten ska vara god. Detta mål följs upp framför allt utifrån uppgifter om sjukfrånvaro och sjukpension. Utskottet noterar med tillfredsställelse att det i budgetpropositionen för 2010 framgår att den genomsnittliga sjukfrånvaron har minskat i staten de senaste åren, från 4,8 % av tillgänglig arbetstid 2003 till 3,4 % 2008. En genomgång av myndigheternas redovisning av kompetensförsörjningen för 2008 visar enligt regeringen bl.a. att generellt satsar myndigheterna kontinuerligt på friskvård, arbetsmiljö och rehabiliteringsåtgärder, vilket kan utgöra en förklaring till att sjukfrånvaron sjunker inom statsförvaltningen. Vidare framhålls att många myndigheter har kontinuerliga medarbetarundersökningar och kundnöjdhetsmätningar som utgångspunkt vid verksamhetsplanering. Utskottet välkomnar detta.

Utskottet noterar att arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin den 5 november 2008 besvarade en likartad frågeställning från Ameer Sachet (s) som den han tar upp i motion Fi241. Arbetsmarknadsministern konstaterade då att den arbetsmiljöundersökning som Statistiska centralbyrån genomför vartannat år på uppdrag av Arbetsmiljöverket ger en annan bild än den som frågeställaren valt att visa. Den senaste rapporten avsåg 2007. Ministern framhöll att denna visade att andelen statligt anställda som i det stora hela var nöjda med sitt arbete hade ökat successivt och att andelen 2007 uppgick till drygt 80 %, vilket var högre än bland samtliga sysselsatta på arbetsmarknaden. Statsanställda var exempelvis mer nöjda med

sina arbetstider än sysselsatta på arbetsmarknaden i sin helhet och ansåg sig ha ett större inflytande över upplägget av sitt eget arbete. Av rapporten framgick också att de statsanställda upplevde mindre fysiska besvär än sysselsatta på övriga arbetsmarknaden, medan de psykiska besvären låg på samma nivå som för arbetsmarknaden totalt. Ministern framhöll även att de arbetsgivarpolitiska frågorna, dit bl.a. arbetsmiljön och utvecklingen av sjukfrånvaron vid myndigheten hör, har sin givna plats vid de årliga mål- och resultatdialogerna mellan den politiska ledningen vid respektive departement och myndighetsledning.

Arbetsmarknadsministern påminde vidare om att regeringen i budgetpropositionen för 2009 (prop. 2008/09:1 utg.omr. 2) föreslagit en satsning för de närmaste tre åren med 125 miljoner kronor för att förstärka Arbetsmiljöverkets insatser. Ministern uppgav också att utifrån regeringens direktiv skärptes bl.a. verkets informations- och kunskapspridande insatser. Syftet var att fler skulle kunna få del av verkets kunskap och att denna skulle utgöra ett konkret och användbart stöd för utvecklingen på arbetsplatserna över hela arbetsmarknaden, dvs. även för de statliga arbetsplatserna.

Utskottet vill också uppmärksamma att regeringen den 6 november 2008 beslutade att tillkalla en särskild utredare (dir. 2008:129) med uppdrag att se över behovet av och möjligheterna att införa styrmedel på arbetsmiljöområdet, styrmedel som innebär att arbetsmiljöns potential för ökad konkurrenskraft tas till vara genom att lyfta fram och förstärka de verksamhetsmässiga och ekonomiska drivkrafterna av en god arbetsmiljö. Slutbetänkandet *Marknadsorienterade styrmedel på arbetsmiljöområdet* (SOU 2009:97) överlämnades till regeringen den 14 december 2009 och bereds för närvarande inom Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet).

Motion Fi241 (s) avstyrks mot bakgrund av vad som anförts ovan.

Rökfria arbetsplatser

I motion So475 (mp) yrkande 11 behandlas frågan om att skapa rökfria statliga arbetsplatser. Som angivits i föregående avsnitt ska statens myndigheter och bolag vara föredömen och ligga i framkant när det gäller frågor som rör hållbar utveckling och socialt ansvar. Ansvaret för frågor som bl.a. rör socialt ansvarstagande vilar på respektive myndighet och bolag. Det ankommer därför på respektive bolag och myndighet att besluta om hur de avser att verka för en rökfri arbetstid.

Utskottet påminner om att det av 8 § tobakslagen (1993:581) följer att arbetsgivaren svarar för att en arbetstagare inte mot sin vilja utsätts för tobaksrök i den arbetslokal eller det liknande utrymme där arbetstagaren är verksam. Bestämmelsen gäller givetvis gentemot såväl privata arbetsgivare som arbetsgivare i offentlig sektor. Tillsynen över denna bestämmelse utövas av Arbetsmiljöverket.

Folkhälsominister Maria Larsson framhöll i ett frågesvar den 26 november 2008 att en prioriterad fråga i regeringens folkhälsopolitik är att minska bruket av tobak. Ministern framhöll att regeringens tobakspreventiva arbete visat att det är möjligt att nå långt med ett brett och intensivt preventivt arbete och att regeringen ämnar fortsätta ett sådant arbete. I september 2008 gav regeringen Statens folkhälsoinstitut i uppdrag att genomföra särskilda åtgärder inom det nationella tobaksförebyggande arbetet under 2008–2010 (dnr S2008/4702/FH). Detta uppdrag ska framför allt prioritera

- nationellt stöd till lokalt arbete och nationell samordning av tobaksfrågan
- en kraftsamling för tobaksavvänjning
- en förstärkning av tillsynen avseende tobakslagen och att stödja och utveckla kompetens- och utbildningsinsatser för anställda i länsstyrelser och kommuner.

Det kan även noteras att EU-kommissionen i juni 2009 presenterade ett förslag till rådsrekommendation om rökfria miljöer. Denna kunde sedermera antas den 30 november 2009 av rådet för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor under ledning av det svenska ordförandeskapet. Rådsrekommendationen uppmanar medlemsstaterna att till 2012 vidta åtgärder för att bl.a. skydda medborgarna från tobaksrök på arbetsplatser inomhus och offentliga inomhusmiljöer.

Mot bakgrund av ovanstående avstyrker utskottet motion So475 (mp) yrkande 11.

Jämställdhetsintegrerad budget

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om jämställdhetsintegrerad budget. Utskottet hänvisar till att omfattande satsningar vidtagits för att utveckla och stärka jämställdheten.

Jämför särskilt yttrande (s).

Motionen

I motion 2009/10:Fi320 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (s) framhålls behovet av att utveckla statsbudgeten till att bli helt jämställdhetsintegrerad. Motionärerna understryker vikten av en medveten analys som tydliggör hur resursfördelningen av statsbudgeten kommer kvinnor och män till del, samt hur resursfördelningen möter kvinnors och mäns preferenser. Motionärerna påminner om att det i FN:s kvinnopolitiska handlingsprogram från 1995 fattades beslut om att alla budgetar ska vara jämställdhetsintegrerade.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet påminner inledningsvis om att målet för regeringens jämställdhetspolitik är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv (prop. 2008/09:1, bet. 2008/09:AU1, rskr. 2008/09:155).

Utskottet vill vidare framhålla att jämställdhetspolitiken har tillförts medel motsvarande 1,6 miljarder kronor för en särskild jämställdhets-satsning under 2007–2010. Under denna period har således resurserna till jämställdhetspolitiken mer än tiodubblats. Av budgetpropositionen för 2010 (prop. 2009/10:1 utg.omr. 13) framgår att detta har möjliggjort en omfattande satsning på att utveckla jämställdheten inom angelägna och strategiska områden. Satsningar har framför allt gjorts inom ramen för de av regeringen fastställda delmålen för jämställdhetspolitiken: en jämn fördelning av makt och inflytande, ekonomisk jämställdhet, en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet samt att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Medel har även fördelats till Ungdomsstyrelsen, till forskning och kunskapsutveckling och till olika åtgärder för att arbetet med jämställdhetsintegrering ska stärkas inom offentlig sektor.

I betänkandet Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet (bet. 2009/10:AU1) ställde sig arbetsmarknadsutskottet bakom regeringens höga ambitionsnivå och en fortsatt prioritering av jämställdhetspolitiken. Arbetsmarknadsutskottet stödde också inriktningen på strategiskt viktiga åtgärder för att motverka och förändra system som konserverar fördelningen av makt och resurser mellan könen på samhällelig nivå. Utskottet underströk vidare vikten av att bryta strukturer och värderingar som leder till minskad valfrihet för både kvinnor och män och tvingar in kvinnor och män i olika roller. Det betonades att politiken också ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt och möjligheter att påverka sin livssituation. Finansutskottet ansluter sig till detta ställningstagande.

Inom Regeringskansliet har under de senaste åren ett systematiskt arbete bedrivits för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten. Arbetet har bl.a. resulterat i fler och tydligare jämställdhetsmål och uppdrag i myndigheternas regleringsbrev. Detta har i sin tur skapat behov av information, utbildning och stöd när det gäller jämställdhetsintegrering inom myndigheterna. Regeringens satsning på stöd till statliga myndigheters arbete med jämställdhetsintegrering har fortsatt genom ett uppdrag till Göteborgs universitet (dnr IJ2008/1467/JÄM). Inom ramen för uppdraget ska universitetet vidareutveckla metoder för jämställdhetsintegrering i staten, skapa ett forum för erfarenhetsutbyte om jämställdhetsintegrering och skapa förutsättningar för ett långsiktigt stöd för jämställdhetsintegrering. Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 31 december 2010.

Finansutskottet vill vidare betona att en viktig del att ta till vara i arbetet med att följa tillståndet och utvecklingen av jämställdheten är den uppföljning av ekonomisk jämställdhet som sedan ett par år redovisas i regeringens förslag till statsbudget, finansplan m.m. bilaga 5.

Utskottet vill även uppmärksamma att regeringen i juli 2009 fattade beslut om en samlad strategi för att främja jämställdhet på arbetsmarknaden och i näringslivet, *En jämställd arbetsmarknad – regeringens strategi för jämställdhet på arbetsmarknaden och i näringslivet* (skr. 2008/09:198). Strategin omfattar över 60 åtgärder som syftar till att bryta ojämställdheten, att få fler människor i arbete och att minska utanförskapet. Regeringen avser att återkomma till riksdagen 2011 med en redovisning av genomförda insatser och resultat i förhållande till de inriktningar som redovisas i strategin.

I sammanhanget kan också framhållas att ett av Nordiska ministerrådets långsiktiga mål är att bidra till att de nordiska länderna integrerar ett köns- och jämställdhetsperspektiv i budgetprocessen och statsbudgeten. I ett treårigt samarbetsprojekt mellan jämställdhets- och finansministerierna i de nordiska länderna har utvecklingsarbete bedrivits och erfarenheter utbytt om arbetet med integreringen av ett köns- och jämställdhetsperspektiv i den statliga budgetprocessen och statsbudgetarna i respektive land. I rapporten *Nu handlar det om pengarna – Integrering av ett köns- och jämställdhetsperspektiv i de nordiska statsbudgetarna – Slutrapport från projekt 2004–2006* presenteras den kunskap och erfarenhet som projektet bidragit till samt rekommendationer för hur jämställdhetsintegrering av budgetprocessen i statlig förvaltning kan genomföras för att bli framgångsrik.

Av redovisningen ovan framgår att omfattande satsningar vidtagits för att utveckla och stärka jämställdheten. Mot denna bakgrund avstyrks motion Fi320 (s).

Hantering av statlig egendom

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion rörande regeringens hantering av statlig egendom.

Motionen

I motion 2009/10:Fi295 av Jan Lindholm (mp) ifrågasätts att staten givit Haga slott till kungliga familjen utan att staten befriats från kostnaden för slottet. Motionären efterfrågar ett tydligt uttalande från riksdagen om att detta inte är förenligt med kravet att vårda skattebetalarnas tillgångar. Vidare efterfrågas ett riksdagsbeslut om att statlig egendom endast får skänkas bort i de fall då staten samtidigt befrias från kostnaderna för den skänkta egendomen. Undantag från detta måste enligt motionären tydliggöras i affärsmässiga avtal, exempelvis om staten överlämnar statlig mark till annan att vårda som naturreservat.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis påminna om att de grundläggande förutsättningarna rörande hanteringen av statlig egendom är tydligt reglerade i befintlig lagstiftning. I 9 kap. regeringsformen (1974:152) fastslås grundprinciperna att statens medel och dess övriga tillgångar står till regeringens disposition samt att riksdagen i den omfattning som behövs fastställer grunder för förvaltningen av statens egendom och förfogandet över den. I anslutning till detta finns i lagen (1996:1059) om statsbudgeten grundläggande bestämmelser som anger under vilka förutsättningar regeringen får sälja statens egendom. Regeringen får enligt budgetlagen exempelvis besluta om försäljning av fast egendom vars värde inte överstiger 50 miljoner kronor, under förutsättning att egendomen inte längre behövs i statens verksamhet och att det inte finns särskilda skäl för att egendomen även i fortsättningen ska ägas av staten. Vidare fastslås i budgetlagen att försäljning ska genomföras affärsmässigt, om inte särskilda skäl talar mot det. Av förarbetena till lagen (prop. 1995/96:220) framgår att vid försäljning av statens fasta egendom ska priset bli så fördelaktigt som möjligt för staten, försäljning till underpris ska inte förekomma och ovidkommande hänsyn ska inte tas. Bestämmelser kring förvaltning och avyttring av statens fastighetsinnehav finns också i förordningen (1993:527) om förvaltning av statliga fastigheter, m.m. och i förordningen (1996:1190) om överlåtelse av statens fasta egendom, m.m. I sammanhanget kan även nämnas att regeringen den 13 maj 2009 beslutade att tillsätta en utredning (dir. 2009:46) för att utvärdera och analysera nu gällande förordningar om statens fastighetsförvaltning. Utredaren ska bl.a. ta fram förslag till en förenklad förordningsreglering av statens fastighetsförvaltning, vilket även innefattar avyttring.

Vad gäller Haga slott vill utskottet inledningsvis påminna om att det i regeringens proposition *om ny organisation för förvaltning av statens fastigheter och lokaler, m.m.* (prop. 1992/93:37) framgår att statsmakterna har uttalat att de kungliga slotten ska behållas i statlig ägo. Haga slott ingår bland dessa. Beträffande regeringens hantering av Haga slott bör klargöras att riksdagens ständer, genom beslut vid 1809–1810 års riksdag, överlämnade dispositionen över Haga lustslott och park till den dåvarande kungens och hans efterträdarens förfogande. Genom beslut av kung Gustaf VI Adolf den 4 januari 1966 har därefter regeringen givits rätt att använda slottet och ett tillhörande område för vissa särskilda ändamål. Regeringen beslutade sedermera den 23 april 2009 att avstå från sin nyttjanderätt till Haga slott med tillhörande område för att slottet ska kunna bli bostad åt kronprinsessparet (dnr Fi2009/3758). Av redovisningen ovan följer att själva äganderättsförhållandet inte har förändrats.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2010 (prop. 2009/10:1 utg.omr. 1) en ramhöjning med 4 500 000 kr fr.o.m. 2010, samt 3 500 000 kr fr.o.m. 2011, för att täcka kostnader för driften av Haga slott. Enligt vad utskottet erfarit avser detta täcka kostnader för bl.a. larm,

övervakning och drift av hushållet, inbegripet representationskostnader. Det rör sig således inte om kostnader för fastighetsunderhåll eller renovering av slottet.

Haga slott är byggnadsminnesmärkt och dess historia gör det till en viktig del av det svenska kulturarvet. Slottet skyddas följaktligen av förordningen (1988:1229) om statliga byggnadsminnen m.m. och garanteras härigenom ett långsiktigt skydd och ett förstklassigt underhåll. Huvudansvaret för denna vård ligger hos Statens fastighetsverk som härigenom svarar för underhåll och renovering av slottet, i likhet som för många andra statliga byggnadsminnen. Utskottet påminner om att i den pågående renoveringen av Haga slott ska dess karaktär bevaras, och förändringar i byggnaden får endast göras efter godkännande av Riksantikvarieämbetet.

Mot bakgrund av ovanstående avstyrks motion Fi295 (mp).

Svenska ortnamn och belägenhetsadresser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om att belägenhetsadresser ska ta hänsyn till inarbetade ortnamn. Utskottet hänvisar till pågående initiativ som syftar till att förtydliga principen om god ortnamns-sed.

Bakgrund

Riksdagen beslutade i maj 2006 om en ny lag (2006:378) om lägenhetsregister (prop. 2004/05:171, bet. 2005/06:FiU8, rskr. 2005/06:268). Lagen trädde i kraft den 1 juli 2006 och har medfört att ett landsomfattande lägenhetsregister upprättats som gör det möjligt att folkbokföra på lägenhet. Det statliga Lantmäteriet ansvarar för att upprätta lägenhetsregistret. Uppgifterna i lägenhetsregistret hämtas dels från fastighetsregistret, dels direkt från fastighetsägarna. Genom registret blir det möjligt att få fram statistik för hushåll och bostäder utan att blanketter behöver skickas ut till alla hushåll i landet. Processen för folk- och bostadsräkningar blir följaktligen både enklare och billigare.

Av lagen om lägenhetsregister följer att alla bostadslägenheter ska ha en entré med en s.k. belägenhetsadress, dvs. en adress som entydigt anger läget för en bestämd plats. För att Lantmäteriet ska kunna upprätta ett lägenhetsregister måste varje kommun ha fastställt sådana belägenhetsadresser och fört in dem i fastighetsregistret. Kommunernas beslut får enligt lagen inte överklagas.

Motionerna

I *motion 2008/09:Fi299 av Staffan Anger m.fl. (m)* anges att en olycklig konsekvens av den nya lagen om lägenhetsregister är att många fastighetsägare, särskilt på landsbygden, fått ortnamnet som ingår i lägenhetens belägenhetsadress och som ibland har sitt ursprung långt tillbaka i historien ersatt med ett nytt gatunamn och nummer. Att de boende motsatt sig bytet har enligt motionärerna i många fall inte beaktats. Motionärerna påtalar därför i *yrkande 1* behovet av att komplettera lagen om lägenhetsregister så att ortnamn kan bevaras. De pekar på att den pågående utredningen Folkbokföringen i framtiden (dir. 2007:123) som arbetar med frågor som rör belägenhetsadresser skulle kunna ges tilläggsdirektiv för att stärka skyddet för ortnamnen. Motionärerna efterfrågar vidare i *yrkande 2* att fastighetsägaren ges möjlighet att överklaga en belägenhetsadress.

Även i *motion 2009/10:Fi288 av Jörgen Johansson och Staffan Danielsson (båda c)* påtalas att kommunen ersätter många inarbetade kulturnamn med nya belägenhetsadresser som läggs in i lägenhetsregistret och som inte är accepterade av ortens befolkning. Motionärerna konstaterar att samma ort härvid kan ha ett eller flera namn. De understryker dock behovet av ett enhetligt samt landstäckande kartmaterial och ortnamnsregister. Motionärerna efterlyser därför i *yrkande 1* en samordning av myndigheternas ortnamnsregister och kartdatabaser för larmning av räddningsresurser samt för vägvisning för serviceföretag och allmänhet. Motionärerna anför i *yrkande 2* att stöd bör ges till lämplig myndighet för att samordna insatserna. De framhåller vidare i *yrkande 3* att lokala intresseföreningar med god kännedom om ortens namnskick kan stödja kommunerna i deras arbete med att revidera olämpliga belägenhetsadresser i lägenhetsregistret. Föreningarna bör enligt motionärerna erhålla ett riktat statsbidrag för detta ändamål.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis påminna om att det i propositionen *En ny lag om lägenhetsregister* (prop. 2004/05:171) anfördes att fastställandet av belägenhetsadress kunde anses utgöra en angelägenhet av allmänt intresse eftersom adressättningen fick betydelse inte bara för folkbokföringen utan även för t.ex. räddningstjänst, polisiär verksamhet, distributionsverksamhet samt olika transportverksamheter såsom taxi och färdtjänst. I propositionen medgavs att uppgiften att sätta belägenhetsadresser som tillgodosåg alla intressen kunde vara svår; det anfördes dock att kommunernas arbete med namnsättning överlag fungerade väl även om det förekom kritik i enskilda fall om alltför okänslig namnsättning. Med hänsyn till att adressättningen kunde vara föremål för olika bedömningar och svårigheten att avgöra vilken belägenhetsadress som var den mest lämpliga föreslogs att det helt borde överlämnas till kommunen att fastställa belägenhetsadressen. Samtidigt föreslogs att enskilda inte skulle kunna överklaga beslutet. Härigenom

uppgavs att fördröjningar i upprättandet av registret på grund av överklaganden kunde hindras. Enligt utskottets mening äger dessa bedömningar alltfjämt giltighet. Utskottet vill i sammanhanget betona vikten av att Lantmäteriets uppbyggnad av lägenhetsregistret inte försenas. Först när denna uppbyggnad är klar blir det möjligt för Skatteverket att börja folkbokföra på lägenheter och därefter för Statistiska centralbyrån att framställa registerbaserad hushålls- och bostadsstatistik. Utskottet påminner om att enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 763/2008 om folk- och bostadsräkningar ska alla medlemsstater vart tionde år tillhandahålla omfattande uppgifter om befolkning och bostäder. I förordningen fastställs att det första referensåret ska vara 2011.

Utskottet påminner vidare om att det i 1 kap. 4 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. finns en hänsynsparagraf om ortnamn med föreskrifter om att tillämpa god ortnamnsred. Att tillämpa god ortnamnsred innebär i korthet att skriva ortnamnen enligt reglerna för det svenska språket, om inte hävdvunna stavningsformer talar för annat, och att inte ändra hävdvunna ortnamn utan starka skäl.

Lantmäteriet har som nationell ortnamnsmyndighet bl.a. ansvaret för samordningen inom det statliga ortnamnsområdet. Inom myndigheten finns ett gemensamt kartverk och ortnamnsregister. Det är dessa ortnamn som är normerande och som ska användas vid statlig och kommunal verksamhet i enlighet med 1 kap. § 4 kulturminneslagen. Enligt 18 § förordningen (2009:946) med instruktion för Lantmäteriet ska det inom myndigheten finnas ett råd för frågor om ortnamn med företrädare för ortnamnsvårdande och namngivande intressenter. Detta ortnamnsråd ska bl.a. stödja Lantmäteriet i dess uppgift att främja ett ändamålsenligt och värdat ortnamnsskick. Ortnamnrådet bildades redan 1985 och består av företrädare för bl.a. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) samt olika kultur- och språkvårdande institutioner. Ortnamnrådet har en fri, rådgivande och kontaktskapande funktion. I den rollen söker rådet vägleda myndigheter och andra namngivare i deras beslutsfattande. Ortnamnrådet ska tolka och informera om god ortnamnsred. För att sprida kunskap om detta har Ortnamnrådet givit ut en handledning i namnvård, *God ortnamnsred* (LMV-rapport 2001:4). Handledningen kommer enligt vad utskottet erfarit att revideras under våren.

För utformningen av belägenhetsadresser finns en fastställd svensk standard, SS 63 70 03:2007. Standarden utgör ett stöd i arbetet för bl.a. adressättning och fastställande av belägenhetsadresser och det är naturligt att rätta sig efter denna. Av standarden följer bl.a. att namnsättningen ska utgå från befintliga ortnamn i det hävdvunna och lokala namnskicket. Denna princip förtydligades i samband med att standarden uppdaterades under 2007.

Vidare pågår enligt vad utskottet erfarit arbete med att ta fram en särskild handbok som komplement till ovan nämnda standard. Handboken utarbetas av den tekniska kommittén Belägenhetsadresser, SIS/TK 466,

bestående av experter från bl.a. Lantmäteriet, SKL och Institutet för språk och folkminnen. Handboken är bl.a. tänkt som ett stöd för dem som arbetar med adressättning. Av vad utskottet erfarit kommer det i denna att framhållas att en utgångspunkt avseende god ortnamnsned bör vara att beakta det äldre och hävdvunna ortnamnskicket i bygden, samt att låta de gamla namnen leva men också ligga till grund för ny namngivning.

För att öka kunskapen om bestämmelserna om god ortnamnsned vill utskottet även nämna att Lantmäteriet anordnar utbildningsdagar i ämnet.

Av redovisningen ovan framgår att det pågår ett antal initiativ som syftar till tydliggöra tillämpningen av en god ortnamnsned. Härigenom kommer syftet bakom här behandlade motionsyrkanden enligt utskottets mening att komma att bli tillgodosedda på ett tillfredsställande vis. Utskottet avstyrker följaktligen motionerna.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Fri programvara och öppna standarder, punkt 2 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2009/10:K318 av Lage Rahm m.fl. (mp),

2009/10:K319 av Lage Rahm m.fl. (mp) yrkandena 1 och 2 samt

2009/10:T426 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 17.

Ställningstagande

IT måste vara ett utvecklingsområde där alla ges tillgång till att fritt utveckla sin kreativitet, där man har en chans att använda program efter eget huvud, där varje människa har rätt att anpassa program efter det behov man har, där man som individ har rätt att dela med sig av program och information. Utifrån ett jämlikhetsperspektiv kan information inte vara begränsad till privata företags intressen. Vidare är det utifrån ett miljöperspektiv väsentligt att IT-utvecklingen inte hindras eller hämmas.

Det finns inget som pekar på att öppna system skulle hålla en sämre kvalitet än kommersiella produkter, tvärtom. Fri programvara möjliggör ett mer effektivt sätt att få fram programvara. Alla delar av ett program kan härigenom granskas och förbättras av användare i hela världen samtidigt som alla kan använda programmen utan höga licenskostnader. Fri programvara öppnar också för en bättre fungerande konkurrens i upphandlingen av t.ex. support- eller utvecklingstjänster. Samma sak gäller för öppna standarder: genom att använda t.ex. filformat som vilket företag som helst kan implementera, skulle många av dagens inlåsnings effekter kunna undvikas.

Utvecklingen och genomslaget för öppna standarder och fri programvara går raskt framåt i flera delar av världen. Många positiva exempel finns på hur verksamheter kunnat förbättras och kostnader minskas. I Sverige har dessvärre regeringens hantering av frågan varit alldeles för passiv; bortsett i från några positiva skrivningar finns inga konkreta resultat av regeringens politik på området. Sverige har därför hamnat på efterkälken i utvecklingen. Denna trend måste brytas.

I dag är det många gånger omöjligt att kommunicera med myndigheter i Sverige med hjälp av öppna standarder. Detta är inte rimligt. Myndigheter måste kunna kommunicera med medborgarna utan att begära att denna kommunikation ska ske via produkter som kostar mycket pengar, i synnerhet då det finns bra öppna alternativ. Detta bör tydliggöras genom lagkrav.

Trots de stora fördelarna med öppna standarder och fri programvara finns det alltså många som inte använder sig av dessa. Till viss del kan detta bero på att leverantörerna i många fall är betydligt större och har mer inflytande än kunderna. Det beror säkert också på bl.a. ren och skär konservatism och okunnighet hos kunderna. Det finns även beslutsfattare som bär på den intuitiva vanföreställningen att dyrare lösningar nödvändigtvis måste vara bättre; detta stämmer dock inte. Det finns dessutom en seglivad myt om att det inte går att tjäna pengar på fri programvara. Inte heller detta är sant. Även om det inte finns möjlighet att ta betalt för själva programmet kan man ta betalt för allt runt omkring, såsom distribution, support, utbildning, anpassning och utveckling.

Vi i Miljöpartiet anser att statliga myndigheter och företag bör gå före i processen att effektivisera och förbättra inte bara sitt eget användande av programvara utan hela samhällets. Detta skulle sänka de statliga kostnaderna för programvara väsentligt samtidigt som vårt beroende av enskilda företag skulle minska. Konkurrensen och effektiviteten på den privata marknaden skulle då också förbättras. Vi vill därför att de statliga myndigheterna senast den 31 december 2010 ska ha lämnat förslag till regeringen på hur de senast den 1 januari 2012 kan ha övergått till ett system med öppen mjukvara och öppna standarder.

Vad jag nu anfört bör riksdagen tillkänna för regeringen som sin mening.

2. Minskat transportbehov för minskad klimatpåverkan, punkt 3 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2009/10:Fi269 av Karin Svensson Smith och Per Bolund (båda mp),

2009/10:Fi319 av Tone Tingsgård m.fl. (s) och

2009/10:T426 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 4,

bifaller delvis motion

2009/10:Fi312 av Håkan Juholt (s) och

avslår motion

2009/10:Fi283 av Maryam Yazdanfar och Olle Thorell (båda s).

Ställningstagande

Staten har en viktig roll när det gäller att ställa om till ett hållbart samhälle och att minska transportberoendet. Staten betraktas som föredöme och kan därför vara pådrivande genom att sända ut positiva signaler till övriga delar av samhället om vilken väg man kan och bör gå.

Vi i Miljöpartiet anser att de offentliganställdas resande i allt större utsträckning måste utgå ifrån ett miljötankande. Den miljöanpassade resan måste göras till norm. Vi menar därför att de statliga myndigheterna måste inrätta en resepolicy för att öka insikten om möjligheterna att minska klimatpåverkan och därigenom förändra resebeteendet. Staten är dessutom en betydande arbetsgivare, och en resepolicy som bidrar till att minska det arbetsrelaterade resandet inom statsförvaltning och myndigheter skulle därför få en kännbar effekt.

Vi vill även framhålla att genom en ökad användning av videokonferenser skulle det arbetsrelaterade resandet kunna begränsas avsevärt. Den norska rapport som under förra året togs fram på uppdrag av Fornyings- og administrasjonsdepartementet visar tydligt att den norska staten skulle minska sin klimatpåverkan och samtidigt spara såväl tid som pengar genom att i större utsträckning ersätta resor med videokonferenser. Att ersätta var femte flygresa för statsanställda med en videokonferens skulle enligt rapporten spara upp till 14 600 ton koldioxidutsläpp per år. Ett liknande scenario borde rimligtvis även gälla i Sverige. Vi anser därför att en utredning bör tillsättas för att klargöra hur videokonferenser kan minska resandet inom svenska myndigheter och svensk statsförvaltning. Ett konkret underlag om vilka besparingar och vilken minskad klimatpåverkan som användningen av videokonferenser innebär skulle uppmuntra till en ökad användning av sådana system och samtidigt minska flygandet.

Vad jag nu anfört bör riksdagen tillkännage för regeringen som sin mening.

3. Praktik inom statliga myndigheter, punkt 4 (s, mp)

av Sonia Karlsson (s), Monica Green (s), Hans Hoff (s), Agneta Gille (s), Tommy Ternemar (s), Jörgen Hellman (s) och Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2009/10:K405 av Berit Andnor m.fl. (s) yrkande 6.

Ställningstagande

Ställningstagande

Ungdomsarbetslösheten i Sverige är bland den högsta i Europa. Sveriges unga halkar efter. Detta kan inte accepteras. Den borgerliga regeringens politik på området har misslyckats. I syfte att motverka ungdomsarbetslösheten har vi socialdemokrater och miljöpartister redan tidigare tillsammans med Vänsterpartiet lagt fram ett brett jobbprogram för unga som innehöll olika former av jobbskapande insatser, utbildning och praktik. Där ingick bl.a. en snabb kartläggning av alla unga som skriver in sig vid Arbetsförmedlingen, större satsningar på högskole- och KY-utbildningar, möjlighet för långtidsarbetslösa att komplettera sin grundskole- eller gymnasiekompetens och en snabbare övergång från studier till arbete. Vi ville också göra omfattande satsningar för unga på arbetsmarknadsutbildning, lärlingsplatser och stöd till funktionshindrade. Dessutom ville vi att en arbetsgivare som anställer en arbetslös ungdom skulle kunna göra ett s.k. förstajobbetavdrag.

Många ungdomar behöver hjälp med att få ett första steg in på arbetsmarknaden, i synnerhet under den nuvarande ekonomiska krisen. En sådan väg är praktikplatser där ungdomar får just denna första och värdefulla kontakt med arbetsmarknaden. Dessutom står vi inför en långsiktig demografisk utmaning där antalet äldre ökar. Den offentliga sektorn borde i detta sammanhang ta ett större ansvar och förbättra möjligheterna för unga att få en praktikplats.

Under de kommande åren när arbetsmarknaden är extra ansträngd föreslår vi därför fler praktikplatser vid statliga myndigheter för nytexaminerade akademiker och ett traineeprogram för att underlätta generationsskiftet och rekryteringen av nästa generations välfärdsarbetare.

Vad vi nu anfört bör riksdagen tillkännage för regeringen som sin mening.

Särskilt yttrande

Jämställdhetsintegrerad budget, punkt 7 (s)

Sonia Karlsson (s), Monica Green (s), Hans Hoff (s), Agneta Gille (s), Tommy Ternemar (s) och Jörgen Hellman (s) anför:

I maj 2003 redovisade den dåvarande socialdemokratiska regeringen en ambitiös handlingsplan för jämställdhetspolitiken (*skr. 2002/03:140 Jämt och ständigt – Regeringens jämställdhetspolitik med handlingsplan för mandatperioden*). Handlingsplanen innehöll ett hundratal konkreta åtgärder för ökad jämställdhet och utarbetades tillsammans med Miljöpartiet de gröna och Vänsterpartiet. I den efterföljande budgetpropositionen för 2004 (prop. 2003/04:1) tog sedan den dåvarande regeringen viktiga steg mot en mer jämställd budget. Bland annat togs initiativ till att införa en utökad jämställdhetsbilaga som tydligt redovisade fördelningen av ekonomiska resurser mellan kvinnor och män.

En framgångsrik jämställdhetspolitik kräver att jämställdhetsperspektivet integreras i all politik och därmed formar samhället och människors vardag. Detta gäller inte minst den ekonomiska politiken. Budgeten är regeringens viktigaste styrinstrument för att fördela resurser och skapa förutsättningar för jämställdhet mellan kvinnor och män. Dessvärre har arbetet för en mer jämställd budget avstannat under den nuvarande borgerliga regeringen. I juni 2009 presenterade regeringen en skrivelse om jämställdhet utan förslag och innehåll. Den saknade visioner och en tydlig plan som kunde driva på utvecklingen mot ett mer jämställt arbetsliv.

Den svenska välfärdsmodellen har visat sig tillhöra de mest framgångsrika för att ge kvinnor och män lika möjligheter. En stark arbetslinje med högt arbetskraftsdeltagande för båda könen, tillsammans med en allmän välfärd med ett väl utbyggt socialt skydds nät och en ambitiös familjepolitik, är det mest centrala i en politik som har gjort Sverige till en internationell förebild för jämställdhet.

Ett kraftfullt försvar för vår svenska modell är det bästa sättet att säkra jämställdhetens landvinningar. Tyvärr håller den borgerliga regeringen på att nedmontera viktiga delar i den svenska modellen och urholkar på så vis välfärdens ekonomi. Försämringen i sjukförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen är exempel på sådana förändringar som också drabbar kvinnor i större utsträckning än män. Vi motsätter oss kraftfullt denna utveckling. Sverige har redan halkat efter i internationella jämförelser avseende jämställdhet, och vi kommer att tappa ytterligare om inte tydliga steg tas för att förbättra förutsättningarna för ett jämställt arbetsliv. Politiken för ökad rättvisa mellan könen måste fortsätta.

Vi socialdemokrater kan aldrig acceptera den ojämlikhet som råder mellan könen. Vi vill synliggöra och bekämpa de maktstrukturer som underordnar kvinnor och som överordnar män. Målet är att kvinnor och män

ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Vi socialdemokrater presenterade därför i vår budgetmotion för 2010 ett stort antal viktiga förslag för bl.a. ökad jämställdhet i arbetslivet och i familjelivet.

Vi är fast beslutna att återföra jämställdhetsfrågan högt upp på den politiska dagordningen. Efter höstens riksdagsval kommer med väljarnas stöd en ny socialdemokratiskt ledd regering att kunna se till att det i Sverige åter bedrivs en aktiv politik för ökad jämställdhet. Budgetprocessen kommer att vara ett viktigt verktyg i detta arbete.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motion från allmänna motionstiden hösten 2008

2008/09:Fi299 av Staffan Anger m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att komplettera lagen om lägenhetsregister så att ortnamn kan bevaras.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge fastighetsägaren möjlighet att överklaga en belägenhetsadress.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2009

2009/10:K318 av Lage Rahm m.fl. (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att statliga myndigheter och företag ska åläggas att upprätta handlingsplaner för en övergång till fri programvara.

2009/10:K319 av Lage Rahm m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör upprätta en plan för övergång till öppna standarder i den offentliga sektorn.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om myndigheters elektroniska kommunikation med medborgare.

2009/10:K328 av Eliza Roszkowska Öberg (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att påskynda arbetet med e-förvaltning.

2009/10:K405 av Berit Andnor m.fl. (s):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om praktik i statliga myndigheter.

2009/10:Fi241 av Ameer Sachet (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om statsanställdas arbetsmiljö.

2009/10:Fi248 av Jan R Andersson och Finn Bengtsson (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om regelförenkling i offentlig sektor.

2009/10:Fi269 av Karin Svensson Smith och Per Bolund (båda mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning om hur videokonferenser kan ersätta fysiska möten och därmed minska klimatpåverkan samt spara tid och pengar genom minskat resande.

2009/10:Fi283 av Maryam Yazdanfar och Olle Thorell (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kommunernas skyldighet att se över hur transportbehovet för service kan minska.

2009/10:Fi288 av Jörgen Johansson och Staffan Danielsson (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en samordning av myndigheternas ortnamnsregister och kartdatabaser för larmning av räddningsresurser samt för vägvisning för serviceföretag och allmänhet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge stöd till en lämplig myndighet för att samordna insatserna.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge stöd till lokala intresseföreningar med god kännedom om ortens namnskick för att stödja kommunerna i deras arbete med att revidera olämpliga belägenhetsadresser i lägenhetsregistret enligt god ortnamnsred.

2009/10:Fi295 av Jan Lindholm (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att statlig egendom inte får skänkas bort om staten inte samtidigt kan befrias från kostnadsansvaret för egendomen.

2009/10:Fi306 av Carina Hägg m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om våra gemensamma serviceorgan i samhället.

2009/10:Fi312 av Håkan Juholt (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att staten och statliga myndigheter som pådrivande föredöme bör begränsa de arbetsrelaterade bil- och flygresorna avsevärt genom ökad användning av t.ex. videokonferenssystem.

2009/10:Fi319 av Tone Tingsgård m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om miljöanpassade resor i offentlig sektor.

2009/10:Fi320 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utveckla statsbudgeten till att bli helt jämställdhetsintegrerad.

2009/10:Fi321 av Staffan Anger (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utvärdera IT-projekt i den offentliga sektorn.

2009/10:So436 av Maria Lundqvist-Brömster m.fl. (fp):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att nationella traineeprogram inrättas inom statsförvaltningen för personer med funktionsnedsättning; staten ska, i större utsträckning än i dag, vara en förebild som arbetsgivare.

2009/10:So475 av Jan Lindholm m.fl. (mp):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att genom regleringsbrev och ägardirektiv göra statliga myndigheter, verk och företag till rökfria arbetsplatser.

2009/10:T426 av Lars Ohly m.fl. (v):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de statliga myndigheterna bör göra den miljöanpassade resan till norm och varje myndighet bör anta en resepolicy.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de statliga myndigheterna senast den 31 december 2010 ska ha lämnat förslag till regeringen på hur de den 1 januari 2012 ska ha övergått till ett system med öppen mjukvara och öppna standarder.